

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind
prevenirea tostarii - MNP*

Aprob,
Avocatul Poporului

Renate Weber

Raport

*privind vizita efectuată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă
din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Buzău
la data de 15 iulie 2021*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

București – 2021

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (l), art. 35 lit. (a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 18.12.2002, ratificat de România prin Legea nr. 109/2009, precum și cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, la data de **15 iulie 2021** a fost efectuată o **vizită inopinată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Buzău** (abreviat, CRAP Buzău sau Centru), având ca obiective: consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea măsurilor luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19, precum și verificarea oricărui alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire (MNP).

Echipa de vizită a fost pluridisciplinară, la efectuarea vizitei participând reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului de la Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție (MNP), respectiv doamnele Raluca Ecaterina Alexandru - adjunct al Avocatului Poporului și Izabela Cernavodeanu - jurist, consilier MNP, domnul Radu-Constantin Miclăuș - medic, colaborator extern, precum și domnul Mihai-Ioan Popescu, reprezentant al Organizației Neguvernamentale „Asociația Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului” (GRADO).

În scopul prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19 și a desfășurării vizitei în cele mai bune condiții, membrii echipei de vizitare au purtat echipament de protecție (mască de unică folosință, mănuși de unică folosință etc.), iar anterior vizitei au participat la o instruire în care s-au prelucrat materiale precum: Evaluare de risc și Plan de prevenire și protecție COVID-19; Procedura SSM pentru eliminarea/diminuarea riscului de infectare cu noul coronavirus COVID-19; Ordinul nr. 3577/2020 privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus SARS-CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă, pe perioada stării de alertă etc. De asemenea, anterior vizitei, a fost realizat și triajul epidemiologic, de către medicul echipei de vizitare, colaborator extern, prin verificarea simptomatologiei clinice preponderent respiratorie (tuse frecventă, strănut frecvent,

stare generală modificată, rinoree etc.) și măsurarea temperaturii corporale a membrilor echipei de vizitare (toate persoanele având o temperatură situată sub 37,3° C).

1¹. Cooperarea conducerii unității de poliție vizitată cu membrii echipei MNP

Vizita a debutat cu discuții prealabile purtate de către membrii echipei MNP cu reprezentanți din cadrul unității de poliție vizitate, care au dat dovadă de disponibilitate și flexibilitate pentru comunicarea directă cu membrii echipei MNP, respectiv, șeful Inspectoratului de Poliție Județean (I.P.J) Buzău, domnul Laurențiu Pantazi, comisar șef de poliție și șeful CRAP Buzău, domnul Ionuț Mihai Mivă, comisar șef de poliție. Pe parcursul efectuării vizitei s-au purtat discuții și cu șeful Centrului Medical Județean, doamna doctor Daniela Boghian, comisar șef de poliție și cu agent șef, domnul Ionuț Datcu.

Discuțiile au vizat: obiectivele vizitei; aspecte referitoare la organizarea, condițiile și atribuțiile centrului; măsuri luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19; aspecte privind personalul angajat; starea de sănătate a persoanelor custodiate; durata medie de ședere în arest a persoanelor pentru care au fost dispuse măsuri preventive; respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor custodiate referitoare la informarea unui terț cu privire la reținerea/arestarea acestora, accesul la avocat și accesul la medic.

De asemenea, în cadrul discuțiilor inițiale, reprezentanții unității vizitate au menționat echipei de vizită aspecte precum: *nicio persoană privată de libertate nu a fost infectată cu virusul SARS-CoV-2 până la data vizitei*; cca. 42% din personalul I.P.J. Buzău a fost infectat cu virusul SARS-CoV-2, însă nu au fost cazuri grave; în ultimii ani nu au fost înregistrate situații/evenimente negative cu personalul și nici conflicte între persoanele private de libertate; în ultimii 2 ani (2019-iulie 2021) au fost înregistrate 2 tentative de suicid ale aceleiași persoane private de libertate.

Se cuvine a menționa că, acest centru a fost vizitat și în anul 2019 de către o echipă MNP, raportul de vizită¹ și răspunsul comunicat² de conducerea unității vizitate fiind afișate pe pagina web a instituției Avocatul Poporului.

¹ Raportul privind vizita efectuată la CRAP Buzău, în 2019, disponibil online la adresa: http://old.avpoporului.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=488&Itemid=63&lang=ro-ro.

² Răspunsul comunicat de conducerea CRAP Buzău, în 2019, disponibil online la adresa: http://old.avpoporului.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=488&Itemid=63&lang=ro-ro.

2

2. Concluziile MNP după efectuarea vizitei și întreprinderile avute cu persoanele custodiata de Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău

Informații generale

La data efectuării vizitei, 15 iulie 2021, CRAP Buzău își desfășura activitatea în **demisolul clădirii** din incinta Inspectoratului de Poliție Județean, cu sediul în Strada Chiristigii, nr. 8 - 10, municipiul Buzău, era organizat și funcționa în baza dispozițiilor art. 107 ale Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, H.G. nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora (O.MAI).

Schema de personal cuprindea 23 de funcții, respectiv un șef centru (ofițer) și 22 agenți de poliție, *toate posturile fiind ocupate* cu polițiști titulari pe posturi. Principalele atribuții ale agenților încadrați ca lucrători de arest erau cele referitoare la paza și supravegherea persoanelor private de libertate, escortarea și transferul acestora la instanțele de judecată, organe judiciare, parchete sau penitenciare, asigurarea respectării drepturilor acestora și întocmirea documentației specifică liniei de muncă. Supravegherea în camerele de deținere a persoanelor private de libertate era realizată de șeful de schimb sau de agenții supraveghetori, periodic, de câte ori era necesar pentru prevenirea incidentelor între persoanele arestate sau eventualele situații de autoagresiuni sau distrugerii.

Condiții de cazare

Capacitatea legală de cazare a Centrului era de **31 locuri**, dispuse în **10 camere de deținere**, din care o cameră era destinată femeilor private de libertate (Camera 1), iar o altă cameră era alocată pentru minorii privați de libertate (Camera 2), astfel că, principiul separației pe sexe și pe vârste, impus de cerințele art. 43 ale Legii nr. 254/2013, era respectat.

Analizarea documentelor a relevat că, la data efectuării vizitei, erau custodiate **21 persoane private de libertate**, de sex bărbătesc, arestate preventive, centrul neavând în custodie nicio persoană de sex feminin, persoane cu dizabilități, cetățeni străini, persoane consumatoare de droguri, persoane care să prezinte risc de securitate, persoane aflate în refuz de hrană sau minori,

cu precizarea că singurul minor custodiat de Centru la acel moment, fusese transferat în ziua vizitei (dimineața) la Centrul de Detenție Tichilești, membrii echipei MNP neavând ocazia de sta de vorbă cu acesta. În camerele destinate femeilor și minorilor persoanelor private de libertate erau cazați bărbați persoane private de libertate.

Condițiile de cazare erau corespunzătoare, camerele erau curate, zugrăvite, igienizate și dotate cu masă, scaune, aer condiționat, televizor și grup sanitar propriu (toaletă, chiuvetă și duș). În unele camere iluminatul natural era insuficient, însă era suplimentat prin iluminat artificial. În camere erau instalate fie 3, fie 4 paturi (simple sau suprapuse, în ansamblu de 2), fiind asigurat un spațiu individual de minim 4m²/persoană. În toate camerele de cazare era montat un buton care putea fi folosit în caz de urgență de către persoanele private de libertate (prin apăsare, acesta se aprindea pe coridor, deasupra intrării în cameră, și concomitent, la camcra șefului de tură). Apa caldă și apa rece erau asigurate permanent (fără program), iar apa potabilă era furnizată prin rețeaua publică a orașului, fiind monitorizată continuu de către instituțiile abilitate ale statului, nefiind necesară efectuarea suplimentară de buletine de analiză.

Organizarea Sectorului de deținere nu s-a modificat de la ultima vizită a MNP-ului, din anul 2019, astfel că nu vor fi reiterate concluziile, având în vedere că, în raportul³ întocmit după vizita din 2019, acestea au fost analizate și publicate pe pagina web a instituției Avocatul Poporului. Cu toate acestea, se cuvine a menționa că, la data vizitei din 2021, echipa MNP a reținut ca **deficiențe** următoarele:

- **Centrul funcționa tot la demisolul clădirii, ca și în anul 2019, motiv pentru care se menține recomandarea din 2019**, respectiv: identificarea unei locații în care să funcționeze centrul de reținere și arestare preventivă, care să corespundă standardelor europene sub aspectul suprafeței, volumului, ventilației și care să nu fie situată la demisolul vreunei clădiri;

- **Centrul nu avea amenajată nicio cameră de deținere pentru persoane cu dizabilități, ca și în 2019, motiv pentru care se reiterează recomandarea din 2019** și anume: urgentarea amenajării și dotării în mod corespunzător a cel puțin a unei camere pentru persoane private de libertate cu dizabilități, conform prevederilor legale aplicabile în materie.

Referitor la acest aspect, conducerea unității vizitate a precizat, ca și în anul 2019, că acest lucru *nu se poate realiza din cauza configurației clădirii Inspectoratului de Poliție Județean Buzău,*

³ Idem 1, pag. 2 și 3.

fiind subliniat faptul că, în situația în care s-ar impune încarcerarea unei persoane cu dizabilități, sub coordonarea Serviciului Cordonare Centre de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, aceasta va fi redirecționată către cel mai apropiat Centru de Reținere și Arestare Preventivă, care îndeplinește condițiile specifice cazării unei persoane cu dizabilități. De asemenea, conducerea unității de poliție în cauză subliniată că în ultimii 27 de ani nu au fost introduse în CRAP Buzău persoane private de libertate cu dizabilități. Însă, **membrii echipei MNP apreciază că, pentru respectarea prevederilor legale, respectiv art. 12 pct. 15 și pct. 16 din O.MAI nr. 14/2018, ar trebui prevăzute căi de acces pentru persoanele cu dizabilități și amenajată cel puțin o cameră de cazare dotată corespunzător pentru acestea, iar în cazul în care configurația clădirii nu permite acest lucru, membrii echipei MNP reiterează recomandarea de mai sus privind identificarea unei locații în care să funcționeze centrul de reținere și arestare preventivă.**

*** Exemple de bună practică:**

Camerele de cazare din Centru, precum și celelalte spații anexă, erau zugrăvite, igienizate și modernizate. De asemenea, era în curs de amenajare și cabinetul psihologului, spațiul fiind proaspăt zugrăvit și igienizat, urma să fie mobilat corespunzător. În fiecare cameră de deținere erau instalate telefoane fixe, începând cu data de 15.03.2021. Astfel, prin contractul cu SC PAYTEL SRL Iași a fost introdus sistemul de telefonie cu aparatele montate în camerele de deținere. După introducerea unei persoane private de libertate în Centru, în baza solicitării scrise a acesteia de a iniția un apel, datele persoanei în cauză erau implementate în aplicație, i se genera un cod unic de identificare și i se introducea în sistem suma de bani indicată de aceasta în cererea scrisă, iar după aprobarea cererii de către șeful Centrului, persoana în cauză putea efectua apel telefonic către membrii familiei sau apărătorii aleși.

Administrația Centrului a amenajat o *cameră destinată izolării persoanelor private de libertate care se manifestă violent*, construită în sistem monovolum, care arată foarte bine din punct de vedere al realizării – pereți moi, fără colțuri și posibilitatea de autorănire, capitonaji, pardoseala capitonată, inclusiv ușa de acces era capitonată în interiorul camerei de izolare, astfel încât să fie evitate producerea de către persoana privată de libertate de răni sau leziuni sau distrugerea capitonajului prin acțiuni de vandalism. Lumina naturală pătrundea printr-un geam a

căruia suprafață transparentă era de aproximativ 40 x 15 cm. Suplimentar se putea folosi și iluminatul artificial.

De asemenea, Centrul asigură persoanelor private de libertate facilități pentru spălarea și uscarea rufelor și cazarmamentului, în acest sens, fiind amenajat un spațiu și dotat adecvat.

Măsuri luate de CRAP Buzău pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19

Discuțiile purtate cu reprezentanții unității vizitate, cu persoanele custodiate, prezente în unitate la momentul efectuării vizitei, precum și analizarea documentelor puse la dispoziția echipei de vizită au relevat că **unitatea vizitată a luat toate măsurile pentru protejarea personalului și a persoanelor private de libertate**. Astfel, prin Planul de măsuri nr. 328123 din 20.03.2020, s-au stabilit măsuri de primă urgență cu aplicabilitate directă, măsuri care au fost implementate și respectate gradual, odată cu prelungirea periodică a stării de urgență, respectiv a stării de alertă până la data vizitei inclusiv, după cum urmează:

- permanent, prin grija Serviciului Logistic, a fost asigurat necesarul de echipamente de protecție (măști, mănuși, combinezoane), materiale sanitare și dezinfectanți;
- a fost implementat sistemul de audieri prin videoconferință, prin amenajarea în incinta centrului a unei încăperi special destinată acestei activități, astfel încât să fie respectate și măsurile necesare în vederea prevenirii răspândirii COVID-19, cât și asigurarea prezentării persoanelor private de libertate în fața instanțelor de judecată ori unității de parchet, cu respectarea confidențialității datelor personale și dreptului la apărare;
- spațiile centrului și autospecialele din dotare au fost dezinfectate zilnic, atât cu dezinfectanți, cât și prin *folosirea lămpii cu ultraviolete*, aflată în dotarea Centrului, aspecte consemnate în procesele verbale întocmite de lucrătorii centrului și confirmate de persoanele custodiate la momentul vizitei în cadrul discuțiilor cu membrii echipei MNP;
- a fost asigurată, pe întreaga perioadă vizată în context epidemiologic, o cameră de deținere, din cele aferente Centrului, destinată cazării separat de celelalte persoane private de libertate, a unei persoane suspecte sau confirmată pozitiv în urma testării COVID-19 sau în situația unei persoane aflată în carantină. *Echipele MNP au reținut ca aspect pozitiv faptul că pe întreaga perioadă, începând cu luna martie 2020 și până la data efectuării vizitei (15 iulie 2021), nu a*

existat nicio situație în care o persoană privată de libertate să fie confirmată pozitiv cu infecția COVID-19;

- periodic, personalul Centrului a fost instruit cu privire la respectarea măsurilor pentru prevenirea infectării cu COVID-19 și purtarea corespunzătoare a echipamentelor de protecție;
- personalul Centrului a fost planificat în serviciu astfel încât să se asigure desfășurarea activităților specifice în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea îmbolnăvirii și răspândirii infecției cu COVID-19. Echipamentul de protecție folosit de lucrătorii centrului a fost colectat în recipiente cu destinație specială, aflate pe sectorul de deținere, conform circuitului deșeurilor rezultate în urma activităților medicale, stabilite de personalul medical;
- încă de la începutul perioadei create de situația epidemiologică de pe teritoriul României și până la data efectuării vizitei, inclusiv, pachetele primite de persoanele private de libertate de la membrii familiei, atât prin poștă sau firmele de curierat, cât și cu ocazia vizitelor, au fost dezinfectate.

Alte aspecte

Referitor la drepturile persoanelor private de libertate la echipament, plimbare și odihnă, legătura cu familia, convorbiri telefonice, cumpărături, corespondență, vizite și pachete, acces la bibliotecă sau asistență medicală, acestea erau respectate, conform prevederilor legale. Curtea de plimbare era amplasată în exteriorul Centrului, avea o suprafață de 60 metri pătrați și era supravegheată video. Biblioteca avea un fond de carte de circa 700 bucăți, iar sala de sport era dotată cu 2 biciclete și 2 spalieri.

Referitor la posibilitatea de a formula plângeri, persoanele private de libertate erau informate încă de la primirea în Centru despre acest drept, pe bază de proces verbal, sub semnătură. Se cuvine a menționa că, pe interiorul ușilor de acces ale camerelor de cazare erau afișate drepturile și interdicțiile deținuților.

Referitor la supravegherea persoanelor custodiate, aceasta se efectua direct prin vizetele de la ușile camerelor de cazare, cât și video în spațiile comune în care se desfășurau activități cu persoanele private de libertate (holurile de acces, curtea de plimbare etc.), acestea fiind monitorizate de la camera șefului de tură.

Referitor la programe și activități educative, de asistență psihologică și asistență socială, persoanele private de libertate aveau acces atât la clubul centrului, dotat cu spalieri și biciclete

fitness, cât și la bibliotecă. Persoanele private de libertate beneficiau din oficiu sau la cerere, pe bază de consimțământ, de asistență psihologică, asigurată cu specialiștii psihologi ai unității. **Minorului** i se acorda asistența psihologică din oficiu, la introducerea în centru sau atunci când acesta solicita, cât și la recomandarea medicului sau la sesizarea șefului centrului.

Referitor la durata de ședere în arest, analizarea documentelor puse la dispoziția echipei de vizită de către conducerea unității de poliție (spre pildă, *dosarele individuale ale persoanelor custodiate* la momentul vizitei, *Registrul evidență a scoaterilor din centru* ș.a.) a relevat că **perioada cea mai lungă de ședere în arest a unei persoane private de libertate era de aproximativ 2 luni** (în faza de urmărire penală, conform Codului de procedură penală, poate fi de maxim 6 luni). Din cele 21 de persoane private de libertate custodiate de CRAP Buzău la data vizitei, o singură persoană privată de libertate era în arest de 3 luni (din aprilie 2021), restul persoanelor fiind introduse în Centru în lunile iunie și iulie 2021.

Referitor la dosarele individuale ale persoanelor private de libertate, din verificarea aleatorie a unor dosare, echipa MNP a reținut că documentele constitutive erau întocmite corespunzător și îndeplineau legalitatea măsurilor preventive luate de către instanțele de judecată împotriva acestora. Spre exemplu, în cazul unei persoane private de libertate, aceasta a fost încarcerată în baza Mandatului de Arestare Preventivă emis de Judecătoria Buzău, iar ulterior, arestarea preventivă a fost prelungită și menținută prin încheierea pronunțată de Judecătoria Buzău, fiind trimisă în judecată. În cazul altei persoane, aceasta a fost încarcerată în baza Ordonanței de reținere emisă de DIICOT – BT Buzău, arestată pentru 30 de zile de Tribunalul Buzău (în aprilie), măsura fiind prelungită de aceeași instanță, de câteva ori, înainte de expirarea termenului.

Referitor la utilizarea mijloacelor de imobilizare, din studierea documentelor puse la dispoziția echipei MNP de către conducerea Centrului (spre ex., *Registrul de evidență privind utilizarea mijloacelor de imobilizare*), precum și din discuțiile purtate cu reprezentanții unității vizitate și cu persoanele custodiate de Centru la data vizitei, a reieșit că la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău, pentru perioada 2019 - până la data vizitei (15 iulie 2021), nu a fost folosită forța în nici un caz și nu au fost înregistrate plângeri ale persoanelor private de libertate referitoare la condițiile de arest sau la încălcarea drepturilor.

Referitor la evenimente deosebite, din documentele verificate și din discuțiile purtate cu conducerea unității de poliție în cauză, a reieșit că, în ultimii 2 ani (2019 – până la data vizitei, 15 iulie 2021) nu au fost înregistrate evenimente deosebite și nu au fost înregistrate decese. În ceea

ce privește autoagresiuni sau sinucideri, din examinarea *Registrului general de consemn general/special și de predare – primire a serviciului pază și supraveghere a persoanelor private de libertate, internări la spital*, coroborată cu informațiile furnizate de reprezentanții Centrului a reieșit că în ultimii 2 ani (2019, după vizita MNP – până la data vizitei, 15 iulie 2021) o singură persoană privată de libertate a avut 2 tentative de suicid, încercând, pe motive juridice, să se spânzure, în prima tentativă, cu cearceaful de la pat, legat de partea superioară a patului, iar în a doua tentativă, de grilajul aferent geamului de la baie. În ambele situații, lucrătorii Centrului au intervenit cu operativitate, persoana privată de libertate fiind condusă la Spitalul Județean de Urgență Buzău și la Spitalul de Neuropsihiatrie Săpoca pentru investigații medicale, starea de sănătate a acestuia fiind bună.

Referitor la transferul persoanelor private de libertate, conducerea unității vizitate a menționat că, de regulă, Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul I.P.J. Buzău transferă persoanele private de libertate la Penitenciarul Focșani, jud. Vrancea, care este situat la o distanță de aproximativ 70 de km față de municipiul Buzău. De asemenea, s-a precizat că, în situații deosebite, dacă distanța până la destinația de transfer este mare și impune un interval mai mare de timp pentru deplasare, se asigură hrana persoanelor private de libertate prin firmă de catering, cu comandă anterioară, prin grija Serviciului Logistic din cadrul I.P.J. Buzău.

CRAP Buzău avea în dotare mai multe autospeciale destinate transportului persoanelor private de libertate, unele erau prevăzute cu 8 locuri, iar altele erau prevăzute cu *dispozitive de separare* (2 locuri pentru persoanele arestate). Toate autospeciile erau prevăzute cu instalații de ventilare (aparate AC), lumină naturală și artificială.

Referitor la registre și alte documente de evidență, verificarea acestora s-a concentrat doar pe eventuale neconcordanțe sau pe lipsa de informații în rubrici. Nu au fost identificate astfel de situații. Spre exemplu, au fost verificate:

- Registrul de evidență a scoaterilor din centru;
- Registrul de evidență a solicitărilor la consultații medicale;
- Registrul general de consemn general/special și de predare – primirea serviciului pază și supraveghere a persoanelor private de libertate, internări la spital (în care era consemnat, spre ex.: "Anul 2020, 10 martie ora 19:30, predarea serviciului pază și supraveghere „specială” a persoanei X" – persoana în cauză era cea care încercase, de 2 ori, să se sinucidă);

- Registrul de procese-verbale predare - primire a serviciului (unde era înregistrat, spre ex.: *11 iunie 2021 ora 19:00, din dispoziția șefului CRAP supraveghere permanentă la vizetă PPL (n.n., persoană privată de libertate;) numele PPL, camera X – intenție automutilare*);

- Registrul de evidență a primirii și punerii în libertate a persoanelor reținute sau arestate preventiv;

- Registrul de cereri diverse (început din 06.09.2018) – cele mai multe cereri aveau ca obiect, spre ex.: fișă telefon, fișa evidență bani, cereri parchet, înaintări adrese;

- Registoru de evidență vizite, pachete și bani.

Referitor la hrana persoanelor private de libertate, aceasta era asigurată, începând cu data de 01.06.2021, prin *sistem catering*, în baza unui contract încheiat cu o societate comercială de profil din mun. Buzău. Pentru fiecare persoană erau asigurate trei mese pe zi, ambalate individual. Hrana persoanelor private de libertate era asigurată permanent, indiferent de momentul din zi în care acestea erau introduse în Centru, prin întocmirea de note suplimentare, distribuirea alimentelor realizându-se astfel încât toate persoanele custodiaste să beneficieze de toate cele trei mese. Reprezentanții Centrului au precizat că, în cazul în care o persoană ar fi introdusă în Arest în cursul serii, acesteia i s-ar putea asigura masa de seară.

În ziua vizitei, prânzul a fost servit în jurul orei 12 30 – 13 00, meniul fiind compus din ciorbă de legume, aflată în recipiente cu capac etanș și cârnat cu varză, pus în caserole de plastic cu capac. Mâncarea arăta și mirosea bine. Fiecărui deținut îi revenea câte o pâine feliată, ambalată individual, în punga de plastic, pentru prânz, cină și micul dejun de a doua zi.

Recipientele cu alimente se aflau așezate în lăzi de plastic.

Referitor la Magazine de alimente – avea în dotare patru frigidere și **doar la două exista grafic de temperatură, pe luna în curs, neexistând nicio înregistrare.**

Referitor la Bloc alimentar – Oficiu distribuție hrană – într-un frigider erau cutii cu probe alimentare, datate 13 și 14 iulie a.c., însă **nu exista termometru de control în interiorul frigiderului.**

Aspecte rezultate din întrevederile/discuțiile avute cu persoanele custodiate

În timpul vizitării camerelor de deținere, majoritatea persoanelor custodiate, aflate în camere la momentul vizitei și-au exprimat dorința de a discuta cu membrii echipei MNP chiar în camerele de deținere. Unele persoane private de libertate au fost de acord să vină la interviuri, individual, în spațiul pus la dispoziție de conducerea Centrului (cabinetul psihologului), iar câteva persoane private de libertate nu au dorit să stea de vorbă cu membrii echipei MNP, afirmând că sunt mulțumite de condițiile și tratamentul asigurat de Centru.

Interviurile și discuțiile purtate cu persoanele private de libertate au relevat următoarele:

- drepturile persoanele private de libertate erau respectate, inclusiv cele fundamentale referitoare la informarea unui terț cu privire la reținerea/arestarea acestora, acces la medic și avocat. Toate persoanele intervievate au declarat că, la introducerea acestora în arest, au fost evaluate medical, fie în aceeași zi, fie cel târziu a doua zi. O singură persoană privată de libertate, *introdusă în arest în seara anterioară vizitei*, a declarat că nu putea să-și contacteze familia, pentru că nu avea bani, însă, această situație a fost clarificată și rezolvată chiar în timpul vizitei;
- majoritatea persoanelor private de libertate au afirmat că, în general, erau mulțumite de tratament și condițiile de cazare, că mâncarea era bună și în cantități suficiente. Unele persoane custodiate au menționat că *”deși mâncarea era bună, gustoasă, era prea puțină cantitativ”*;
- în privința gestionării pandemiei declarate de autorități, persoanele private de libertate au declarat că în camere s-a făcut pulverizare de aerosoli dezinfectanți (cca. o oră pe zi); s-a folosit lampă cu ultraviolete; li s-au distribuit măști și mănuși de unică folosință; persoanele custodiate au fost informate, în scris, despre testare/vaccinare, unele dintre acestea acceptând să se testeze/vaccineze, iar altele nu;
- persoanele custodiate aveau o relație bună cu personalul angajat al Centrului, multe dintre acestea declarând echipei MNP că li se acordă atenție și că relațiile conflictuale dintre persoanele private de libertate erau evitate/aplanate grație personalului, care *”știa cum să vorbească/să se comporte cu persoanele conflictuale”* ;
- nu se făceau discriminări de tratamente bazate pe naționalitate, etnie, religie, sex, origine socială sau alte criterii.

Asistența medicală

La data vizitei, asistența medicală era asigurată de un medic primar medicină de familie și doi asistenți medicali, angajați ai Direcției Medicale, Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu (CMDTA) Ploiești, care își desfășurau activitatea în cabinet/punct medical amenajat la nivelul CRAP Buzău, în intervalul orar 08:00 – 16:00.

Pentru asigurarea evidenței activității de asistență medicală a persoanelor custodiate de CRAP Buzău erau constituite următoarele documente și registre:

- fișa de consultații medicale; • fișe de triaj; • Registrul de examinări medicale la introducerea persoanelor private de libertate; • Registrul de consultații medicale curente; • Registrul de distribuire medicamente; • Registrul de evidență tratamente injectabile și intervenții de mică chirurgie; • Registrul de recoltare probe produse biologice; • Registrul pentru evidența bolnavilor cronici; • Registrul pentru evidența femeilor gravide; • Registrul pentru evidența persoanelor aflate în refuz de hrană; • Registrul pentru evidența consumatorilor droguri; • Registrul de evidență al bolnavilor internați în unități spitalicești.

Starea de sănătate a persoanelor custodiate, la depunerea în centru, era una bună, aparent, fără leziuni, iar pe parcursul șederii lor în centru, s-a păstrat. În cadrul discuțiilor purtate cu membrii echipei de vizită, personalul medical al Centrului a precizat că, atunci când este adusă în arest o singură persoană reținută/arestată preventiv, aceasta este prezentată la unitatea de primiri urgențe din spital pentru efectuarea de investigații medicale. În situația în care urmează să fie aduse în arest mai multe persoane reținute/arestare preventiv, examinarea medicală la depunere, se face în cadrul cabinetului/punct medical amenajat la nivelul CRAP Buzău, medicii Arestului fiind disponibili pentru a fi chemați inclusiv noaptea. De asemenea, personalul medical a menționat că, la depunerea în CRAP Buzău, persoanele reținute/arestare preventiv completează un formular în care menționează că sunt vaccinate/nevaccinate, că refuză/acceptă vaccinarea, documentul completat fiind depus ulterior la fișa medicală a persoanelor reținute/arestare preventiv.

Din informațiile furnizate membrilor echipei de vizită de către medic și personalul medical al Centrului a reieșit că persoanele custodiate au dreptul la medicamente gratuite, indiferent dacă erau sau nu asigurate medical anterior arestării. Dacă persoana custodiată nu era asigurată medical anterior arestării, atunci, medicul Arestului folosea un tipizat medical special, prin care îi putea prescrie atât medicamente compensate, cât și medicamente necompensate.

În cazul în care medicul nu era disponibil în cazul unei solicitări, asistentul medical era cel care permitea administrarea unui medicament persoanei private de libertate care avea o problemă acută de sănătate, însă, doar dacă medicul îi recomandase și anterior acel tratament.

Pentru administrarea medicației prescrise, asistenții medicali din Centru pregăteau plicuri cu medicamente. Medicația astfel pregătită era administrată persoanelor custodiate dimineața și la prânz de către asistenții medicali, iar medicația de seară era administrată de către personalul angajat al Centrului. Până la administrare, medicația de seară era sub supravegherea șefului de tură.

Examinarea fișelor medicale de consultații ale persoanelor private de libertate, alese aleatoriu, a relevat că, de regulă, erau corect întocmite, iar medicația administrată concorda cu diagnosticul afecțiunii acute și cu patologia cronică. De asemenea, exista consimțământul informat dat de persoanele custodiate, sub semnătură, că nu au fost agresate fizic, că au înțeles medicațiile și tratamentele propuse și că doresc sau nu doresc să fie vaccinate.

Din verificarea aleatorie a unor registre a rezultat că acestea erau corect întocmite, conțineau toate informațiile în rubricile existente, nu existau neconcordanțe între consemnări și declarațiile persoanelor custodiate, fișe medicale ale acestora. Spre exemplu:

În *Registrul de examinări medicale la introducerea persoanelor private de libertate* erau consemnări privind examenele medicale ale persoanelor custodiate la introducerea în Arest; menționări referitoare la: antecedente recurente în ultimele două săptămâni; izolare/carantină COVID; starea de sănătate la momentul evaluării; toate consemnările se încheiau cu semnătura medicului în registru.

În *Registrul consultații medicale curente*, erau înregistrate, spre exemplu, două consemnări din data vizitei (15.07.2021), respectiv: una viza privind transferul unei persoane custodiate de Centru la Penitenciar Focșani (cu mențiunea "apt"); iar cea de-a doua consemnare privea 6 persoane private de libertate transferate de la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Ialomița. Pentru consultații de specialitate, medicul Arestului trimite cu escortă persoanele private de libertate la ambulatoriul Spitalului Județean Buzău sau la Policlinica 23 August Buzău. În urma consultațiilor din ambulatoriu, dacă era necesară spitalizarea, persoanele private de libertate erau direcționate fie către un spital civil, în caz de urgență, fie către un spital penitenciar, dacă nu erau urgențe.

În *Registrul pentru evidența femeilor gravide*, în anul 2021 erau două consemnări în care erau trecute: data, numele persoanei în cauză, vârsta sarcinii la luarea în evidentă, în evoluție și rubrica observații, care nu conținea înregistrări.

În privința mărcilor traumatice, analizarea documentelor (*Registru de examinări medicale la introducerea persoanelor private de libertate; Note privind constatarea mărcilor traumatice*), coroborate cu informațiile furnizate de către medicul prezent la data vizitei au relevat că, în perioada 15.04.2021-15.07.2021, au fost întocmite un număr de 86 Note privind constatarea mărcilor traumatice constatate la persoanele private de libertate la introducerea în CRAP Buzău.

Din totalul de 86 de Note privind constatarea mărcilor traumatice constatate la persoanele private de libertate la introducerea în CRAP Buzău, în 4 cazuri au fost constatate mărci traumatice, acestea fiind aduse cunostința parchetului (procurorului de caz), însoțite de anexa cu "*Schița anatomică pentru examinarea torturii și reținerii tratamente*".

Având în vedere art. 72 din Legea nr. 254/2013, coroborat cu art. 159 alin. (8) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 (dispozițiile se referă la examenul medical) și pct. 74 din Normele CPT, capitolul Documentarea și raportarea dovezilor medicale de maltratare (p. 100), raportat la art. 110 din Legea nr. 254/2013, **echipa de vizită a reținut ca deficiență lipsa unui registru special pentru mărci traumatice sau a semnelor fizice de rele tratamente/abuzuri sau tortură, fiind dificilă și greoaie verificarea acestor aspecte, (informațiile erau disipate în mai multe tipuri de documente, enunțate anterior).**

În Ordinul M.A.I. nr. 14/2018 nu este menționată obligativitatea întocmirii acestui tip de registru, însă prevederile legale în vigoare, aplicabile în materie, enunțate mai sus, impun întocmirea unui astfel de registru. Cităm mai jos, cu titlu de exemplu, art. 159 alin. (8) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013:

"Semnele evidente de agresiune se înscriu într-un registru special în care se consemnează anul, luna, ziua și ora examenului medical, datele de identificare ale deținutului, descrierea urmelor de violență, proveniența acestora conform afirmațiilor deținutului și recomandările medicale".

Verificarea *Aparatului de urgență punct medical* (cabinet medical) a relevat că unele medicamente nu trebuiau incluse, ținând cont de recomandarea Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România (ANMDM) de retragere a medicamentului de pe piață (spre exemplu, Ranitidină cp. 150 mg). Alte medicamente aveau

termenul de valabilitate expirat (spre exemplu, Baneocin flacon cu pulbere – expirat în ianuarie 2021; Algifen fiole – expirat în februarie 2021). Aparatul de urgență avea și un garou. Potrivit informațiilor furnizate de personalul medical, prezent la data vizitei, necesarul de medicamente se întocmește de două ori pe an și, de obicei, se primesc cele necesare. **Deșeurile medicale erau ridicate cel puțin o dată pe lună, în baza contractului încheiat cu firma Protect Colector Focșani.**

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,
Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. identificarea unei locații în care să funcționeze centrul de reținere și arestare preventivă, care să corespundă standardelor europene sub aspectul suprafeței, volumului, ventilației și care să nu fie situată la demisolul vreunei clădiri;

2. amenajarea și dotarea în mod corespunzător a cel puțin unei camere pentru persoane private de libertate cu dizabilități, conform Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora - art. 12 alin. (16), întrucât, la momentul vizitei nu era amenajată o astfel de cameră de cazare pentru persoanele private de libertate cu dizabilități;

3. amenajarea unor căi de acces pentru persoanele cu dizabilități, conform Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 - art. 12 alin. (15), ținând cont că la momentul vizitei acestea nu existau;

4. întocmirea unui registru special pentru mărci traumatice sau a semnelor fizice de rele tratamente/abuzuri sau tortură a persoanelor custodiate, în care se va consemna anul, luna, ziua și ora examenului medical, datele de identificare ale persoanei private de libertate, descrierea urmelor de violență, proveniența acestora conform afirmațiilor persoanei private de libertate și recomandările medicale, în baza art. 72 din Legea nr. 254/2013, coroborat cu art. 159 alin. (8) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 (dispozițiile se referă la examenul medical) și pct. 74 din Normele CPT, capitolul Documentarea și raportarea dovezilor medicale de maltratare (p. 100), raportat la art. 110 din Legea nr. 254/2013;

5. Eliminarea medicamentelor expirate din aparatul de urgență;

6. Dotarea aparatului de urgență cu medicamente, conform baremului, inclusiv cu adrenalină fiole. La data vizitei unul din asistenții medicali a precizat ca exista totuși o doză de adrenalină, disponibilă sub forma dispozitivului pentru autoadministrare EpiPen;

7. Retragerea medicamentului Ranitidină cp. 150 mg de la administrare, având în vedere recomandările Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România;

8. Colectarea săptămânală a deșeurilor rezultate din activitatea medicală a Centrului.

9. Igienizarea frigiderelor din magazia de alimente și înregistrarea consecventă a temperaturilor din interiorul acestora. **Controlarea și înregistrarea temperaturii din frigiderul în care sunt ținute probele prelevate** din alimentele aduse persoanelor private de libertate de firma de catering.

București, 03 septembrie 2021

